

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

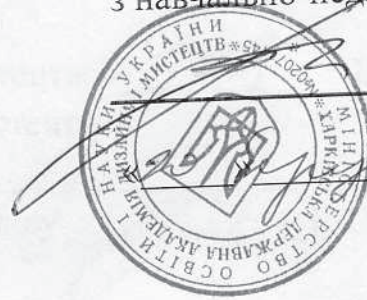
КАФЕДРА ГРАФІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з навчально-педагогічної роботи

Соболев О.В

2019 року

«ЗАГАЛЬНИЙ КУРС КОМПОЗИЦІЇ»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Освітньо-професійна програма

«Графіка»

Харків – 2019

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківська державна академія дизайну і мистецтв

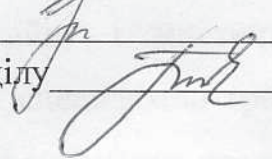
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Ст. викладач Юрченко Олег Олександрович

УЗГОДЖЕНО:

Декан факультету «Образотворче мистецтво» В. Я. Шевченко

Декан факультету «Аудіовізуальні мистецтва та заочне навчання» _____ М. І. Токар

Завідувач навчально-методичного відділу Г. О. Жернокльова

РОЗГЛЯНУТО:

на засіданні кафедри графіки «18» 03 2019 р.

протокол № 8.

В. о. завідувача кафедри графіки О. В. Іващенко

Обговорено та рекомендовано до затвердження Методичною радою академії

«20» 03 2019 р., протокол № 2

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Загальний курс композиції» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Графіка» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи композиції та графічна мова. Дисципліна «Загальний курс композиції» є дисципліною, яка готує художника-графіка до навчання у творчій майстерні на кафедрі графіки Харківської державної академії дизайну і мистецтв. У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться зі специфікою графічної мови, опановують образотворчі засоби композиції шляхом виконання практичних завдань.

Дисципліна вивчається студентами 1 - 2 курсу денної та заочної форми навчання.

Міждисциплінарні зв'язки:

При виконанні практичних завдань студенти використовують весь комплекс знань з дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Робота в матеріалі», «Загальний курс шрифту», «Шрифт і типографіка», «Історія мистецтва», «Кольорознавство».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни – дати студентам необхідні теоретичні знання з основ композиції та практичні навички роботи з графічною композицією, уміння професійно застосовувати образотворчі засоби та володіння графічною мовою.

У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з основними законами побудови графічного твору, графічною мовою, матеріалами та інструментами виконання графічного твору.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Загальний курс композиції» є теоретичне та практичне вивчення законів побудови графічного твору, опанування графічною мовою й образотворчими засобами графіки.

1.3 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
знати:

- методику роботи над завданням;
- матеріали та інструменти для виконання завдань;
- специфіку графічного малюнку;

- методику збору підготовчого матеріалу;
- методи побудови графічного твору;
- образотворчі засоби композиції;

уміти:

- застосовувати образотворчі засоби композиції;
- використовувати графічні матеріали для втілення авторського задуму;
- виконувати малюнки з натури для вправ та завдань за темами;
- творчо підходити до розробки вправ та завдань;
- виконувати ескізи композицій.

мати навички:

- малювати з натури для збору підготовчого матеріалу за темою;
- працювати графічними інструментами та матеріалами;
- праці з комп'ютером та необхідним програмним забезпеченням;
- оформлення робіт та організації експозиції.

Денна форма навчання:

Навчальним планом підготовки бакалаврів на викладання дисципліни «Загальний курс композиції» передбачено у 1-4 семестрах 22 кредити ECTS (660 годин), з них: лекції – 32 години, практичні заняття – 298 годин, самостійна робота – 330 годин.

Заочна форма навчання:

Навчальним планом підготовки бакалаврів на викладання дисципліни «Загальний курс композиції» передбачено у 1-4 семестрах 22 кредити ECTS (660 годин), з них: практичні заняття – 55 годин, самостійна робота – 605 годин.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. містить 2 теми:

1. Зображення та композиційне поле;
2. Форми графічного малюнку;

Змістовий модуль 2. містить 2 теми:

3. Графічне зображення та композиційна форма;
4. Ескіз композиції «Однокурсники».

В ході роботи виділяються такі етапи:

- виконання вправ за темою;
- виконання завдань за темою;

- виконання ескізу композиції за темою;

Змістовий модуль 3. містить 2 теми:

5. Пропорційна, ритмічна та просторова структура композиції;

6. Графічний аналіз композиції відомого твору;

Змістовий модуль 4. містить 1 тему:

7. Ескіз композиції «Місто».

В ході роботи виділяються такі етапи:

- виконання вправ за темою;

- виконання завдань за темою;

- виконання ескізу композиції за темою;

Змістовий модуль 5.

8. Створення образу в графічній композиції;

9. Ескіз композиції «Метаморфози»;

Змістовий модуль 6.

10. Ескіз композиції « Ти і Я».

В ході роботи виділяються такі етапи:

- виконання вправ за темою;

- виконання завдань за темою;

- виконання ескізу композиції за темою;

Змістовий модуль 7.

11. Ескіз графічної композиції «Творчість»;

12. Ескіз плакатної композиції «Екологія»;

Змістовий модуль 8.

13. Ескіз книжкової композиції за мотивами «Книги Еклезіаста».

В ході роботи виділяються такі етапи:

- виконання вправ за темою;

- виконання завдань за темою;

- виконання ескізів композиції за темою;

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Програмою передбачено *рубіжні етапи контролю* у формі модульних переглядів ескізів, процесу роботи над виконанням завдань. *Підсумковий контроль*

засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Перший семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 1	Тема 1. Етап 1	Виконання завдань. Поточні перегляди	0 - 20
	Тема 2. Етап 2		0 - 20
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 1		Перегляд робіт	0 - 40
М 2	Тема 3. Етап 2	Виконання завдань. Поточні перегляди	0 - 20
	Тема 4. Етап 3		0 - 20
	Оформлення експозиції		0 - 20
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 2		Перегляд робіт	0 - 60
Загальна кількість балів за семестр		Екзаменаційний перегляд	0-100

Другий семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 3	Тема 5. Етап 1	Виконання завдань. Поточні перегляди	0 - 20
	Тема 6. Етап 2		0 - 20
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 3		Перегляд робіт	0-40
М 4	Тема 7. Етап 3	Виконання завдань. Поточні перегляди	0 - 50
	Оформлення експозиції		0 - 10
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 4		Перегляд робіт	0-60
Загальна кількість балів за семестр		Екзаменаційний перегляд	0-100

Третій семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 5	Тема 8. Етап 1		0 - 20

	Тема 9. Етап 2	<i>Виконання завдань. Поточні перегляди</i>	0 - 20
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 5		Перегляд робіт	0–40
М 6	Тема 10. Етап 3	<i>Виконання завдань. Поточні перегляди</i>	0 - 50
	Оформлення експозиції		0 - 10
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 6		Перегляд робіт	0–60
<i>Загальна кількість балів за семестр</i>		<i>Екзаменаційний перегляд</i>	0–100

Четвертий семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 7	Тема 11. Етап 1-3	<i>Виконання завдань. Поточні перегляди</i>	0 - 30
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 7		Перегляд робіт	0–30
М 8	Тема 12. Етап 1-3	<i>Виконання завдань. Поточні перегляди</i>	0 - 30
	Тема 13. Етап 1-3	<i>Виконання завдань. Поточні перегляди</i>	0 - 20
	Оформлення експозиції		0 - 10
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 8		Перегляд робіт	0–60
<i>Загальна кількість балів за семестр</i>		<i>Екзаменаційний перегляд</i>	0–100

5. Рекомендована література

1. Адамов Е. Б., Ритмическая структура книги, М. Книга, 1974.
2. Арнхейм Р., Искусство и визуальное восприятие, М. Прогресс, 1974
3. Волков Н. Н., Композиция в живописи, М. Искусство, 1977.
4. Голубева О. Л. Основы композиции. – М.: Изобраз. искусство, 2001. -120 с.
5. Кричевский В. Типографика в терминах и образах / Владимир Кричевский. В 2 т. – М. : Слово, 2000. Т 1. – 146 с.

6. Книгопечатание как искусство : типографы и издатели XV–XX вв. о секретах своего ремесла ; [пер. с нем., фр., англ., ит. и коммент. И. Е. Бабановой] / Сост. Р. Зиховски, Г. Тиман. – М. : Книга, 1987. – 382 с.
7. Ляхов В. Н. Книга как система / В. Н. Ляхов // Книга как художественный предмет : формат, цвет, конструкция, композиция. – М. : Книга, 1990. – С. 244-245.
8. Пидоу Д., Геометрия и искусство, М. Наука, 1979.
9. Рудер Э. Типографика : руководство по оформлению / Эмиль Рудер; [пер. с нем., послесловие и коммент. М. Жукова]. – М. : Книга, 1982. – 286 с.
10. Фаворский В. А., О композиции, журнал «Искусство», № 1,2.
11. Шевченко В. Я., Композиція плаката, Харків, Колорит, 2004.
12. Чихольд Я. Облик книги: Избранные статьи о книжном оформлении / Ян Чихольд ; [пер. с нем. В. В. Лазурского, В. П. Милютина, П.Ф.Чекрыжова]. – М. : Книга, 1980. – 240 с.

6. Засоби діагностики успішності навчання

Основною формою діагностики успішності навчання є проведення серед студентів комплексних контрольних робіт (ККР) з композиції. За результатами ККР кафедрою робляться висновки щодо методики викладання дисципліни та подальших шляхів удосконалення навчального процесу.